

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2523 ซึ่งผ่านการเรียนวิชา "การแนะแนวเบื้องต้น" มาแล้ว จำนวน 30 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จากนั้นนำมาแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง (experimental group) จำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุม (control group) จำนวน 15 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายเช่นกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเตรียมผู้รับการทดลองให้เข้าใจมาตรการประเมิน "ความเข้าใจสาระและความรู้สึก" (empathy) และ "การยอมรับนับถือ" (respect) 5 ระดับของคาร์คัฟฟ์ (Carkhuff, 1969) ซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์ตัวอย่างสถานการณ์ให้คำปรึกษาที่แสดงถึงความเข้าใจสาระและความรู้สึกและการยอมรับนับถือที่นักจิตวิทยาการปรึกษามือต่อผู้รับบริการ 5 ระดับ ตั้งแต่ค่อยไปหามาก และตอนสุดท้ายเป็นแบบฝึกหัดเพื่อประเมินความเข้าใจและความสามารถในการจัดระดับของผู้รับการทดลองเกี่ยวกับมาตรการประเมิน 5 ระดับดังกล่าว ซึ่งเอกสารชุดนี้ผ่านการพิจารณาจากนักจิตวิทยาการปรึกษา 5 ท่าน ที่มีประสบการณ์ในการให้บริการมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี

2. เทปบันทึกภาพ 2 ชุด แต่ละชุดแบ่งเป็น 48 ชุดย่อย แต่ละชุดย่อยใช้เวลา 30 วินาที เทปบันทึกภาพเหล่านี้เป็นสถานการณ์สมมติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยบันทึกการสนทนาระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษาชายกับผู้รับบริการหญิง ซึ่งดำเนินการสนทนาตามบทบาทที่ผู้วิจัยกำหนดให้ การถ่ายทำใช้ 2 มุมกล้อง

มูมกลองที่ 1 ถ่ายด้านหลังของผู้รับบริการ และจับภาพให้เห็นทุกส่วนของ นักจิตวิทยาการปรึกษา โดยเน้นการแสดงออกทางอวัจนพฤติกรรมของนักจิตวิทยาการปรึกษา 3 ลักษณะ คือ

- ก. การเคลื่อนไหว หรือไม่เคลื่อนไหวแขนหรือขาของนักจิตวิทยาการปรึกษาขณะให้บริการ
- ข. ตำแหน่งการวางแขน 4 ลักษณะคือ
- ข.1 แขนทั้ง 2 ข้างพาดอยู่บนเท้าแขนเก้าอี้
 - ข.2 กอดอก
 - ข.3 แขนทั้ง 2 ข้างพาดอยู่บนตัก
 - ข.4 แขนข้างหนึ่งพาดอยู่บนตัก อีกข้างหนึ่งพาดมาจับคนแขน
- ค. ตำแหน่งการวางขา 6 ลักษณะ คือ
- ค.1 เท้าทั้ง 2 ข้างวางอยู่บนพื้น โดยแยกห่างจากกันเล็กน้อย
 - ค.2 นั่งไขว่ห้าง
 - ค.3 นั่งไขว่เท้า
 - ค.4 งอเข่าและวางเท้าบนพื้นขาเก้าอี้
 - ค.5 วางเท้าบนขาเก้าอี้ข้างหนึ่ง อีกข้างหนึ่งวางบนพื้น
 - ค.6 นั่งไขว่ห้างโดยข้อเท้าข้างหนึ่งพาดอยู่บนหัวเข่าของอีกข้างหนึ่ง
- เทปบันทึกภาพชุดนี้นำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

มูมกลองที่ 2

ถ่ายทำพร้อมกับมูมกลองที่ 1 โดยถ่ายด้านหลังของผู้รับบริการเช่นกัน แต่จับภาพให้เห็นเพียง ศีรษะ และกอดของนักจิตวิทยาการปรึกษา เทปบันทึกภาพชุดนี้ใช้กับกลุ่มควบคุม

ภาพที่เกิดขึ้นจากการถ่ายทำทั้ง 2 มูมกลอง จะแสดงให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษากับผู้รับบริการ คำพูดที่ประกอบในแต่ละ

ชุดย่อยจะต่างกันไป แต่แสดงถึงความเข้าใจสาระและความรู้สึกและการยอมรับนับถือที่ นักจิตวิทยาการศึกษามีต่อผู้รับบริการในระดับเดียวกัน คือระดับที่ 3 ซึ่งเป็นระดับกลาง คำพูดที่ใช่ประกอบการสนทนา จะผ่านการพิจารณาจากนักจิตวิทยาการปรึกษา 5 ท่าน ที่มี ประสบการณ์การให้บริการมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี โดยใช้มาตรฐานประเมินความเข้าใจสาระ และความรู้สึกและการยอมรับนับถือ 5 ระดับของคาร์คัพฟ์

3. แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (rating scale) เพื่อให้ผู้รับการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ประเมินระดับความเข้าใจสาระและความรู้สึก และการยอมรับนับถือที่นักจิตวิทยาการศึกษามีต่อผู้รับบริการโดยประเมินจากเทปบันทึกภาพ และอาศัยหลักการประเมินความเข้าใจสาระและความรู้สึกและการยอมรับนับถือ 5 ระดับของ คาร์คัพฟ์

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 5 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นตอนเตรียมการทดลอง

1.1 สถานที่ในการทดลอง ใช้ห้องฉายเทปบันทึกภาพของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 2 ห้อง เพื่อฉายเทปบันทึกภาพจากมุกทดลองที่ 1 ในกลุ่ม ทดลอง และฉายเทปบันทึกภาพจากมุกทดลองที่ 2 ในกลุ่มควบคุมโดยดำเนินการฉายพร้อมกัน

1.2 เตรียมผู้รับการทดลอง ผู้วิจัยใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงให้ผู้รับ การทดลองอ่านเอกสารซึ่งบรรยายรายละเอียดเกี่ยวกับมาตราประเมินความเข้าใจสาระและ ความรู้สึกและการยอมรับนับถือ 5 ระดับของคาร์คัพฟ์ โดยแยกออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับมาตราประเมินความเข้าใจ 5 ระดับ พร้อมทั้งตัวอย่างสถานการณ์ซึ่งเป็นปัญหาของผู้รับบริการและการตอบสนองที่แสดง ความเข้าใจ สาระและความรู้สึกในระดับต่าง ๆ ทั้ง 5 ระดับคือปัญหานั้นนั้น รวม 3 สถานการณ์ และมีแบบฝึกหัดเพื่อทดสอบความเข้าใจและความสามารถในการจัดระดับความเข้าใจสาระและ ความรู้สึกของผู้รับการทดลองรวม 6 สถานการณ์

ตอนที่ 2 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการประเมินการยอมรับนับถือ 5 ระดับ พร้อมทั้งตัวอย่างสถานการณ์ซึ่งเป็นปัญหาของผู้รับบริการ และการตอบสนองที่แสดงการยอมรับนับถือในระดับต่าง ๆ ต่อสถานการณ์ปัญหาเหล่านั้น รวม 3 สถานการณ์และมีแบบฝึกหัดเพื่อทดสอบความเข้าใจและความสามารถในการจัดระดับการยอมรับนับถือของผู้รับบริการทดลองรวม 6 สถานการณ์ เช่นกัน เกณฑ์ที่ถือว่าเข้าใจคือสามารถตอบถูกประมาณ 60% ของสถานการณ์ทั้งหมด ปรากฏรายละเอียดของผลการประเมินดังนี้

ผลการประเมินแบบฝึกหัดเพื่อทดสอบความเข้าใจและความสามารถในการจัดระดับความเข้าใจสาระและมีความรู้สึกและการยอมรับนับถือของผู้รับบริการทดลอง

คะแนนคำตอบที่ถูกคิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้รับบริการทดลอง	จำนวนผู้รับบริการทดลองที่ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ
60-65	1	3.33
66-70	2	6.67
71-75	24	80
76-80	3	10
รวม	30 คน	100 %

1.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการทดลองซักถามข้อสงสัยของมาตรการประเมินทั้ง 5 ระดับเกี่ยวกับการแสดงความเข้าใจสาระและความรู้สึกและการยอมรับนับถือ เพื่อให้แน่ใจว่าทุกคนเข้าใจมาตรการประเมินดังกล่าว

2. แบ่งผู้รับบริการทดลอง ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน ทั้งหญิงและชาย โดยการสุ่มแบบง่าย

3. ดำเนินการทดลอง โดยฉายเทปบันทึกภาพสถานการณ์สมมติของการสนทนา ระหว่างนักจิตวิทยาการปรึกษากับผู้รับบริการให้ผู้รับบริการทดลองทั้ง 2 กลุ่มดังนี้

3.1 กลุ่มทดลอง จะได้ดูเทปบันทึกภาพ 48 ชุดย่อยที่แสดงให้เห็นอวัจนพฤติกรรมของนักจิตวิทยาการปรึกษา 3 ลักษณะคือ

- ก. การเคลื่อนไหว หรือไม่เคลื่อนไหวแขนหรือขาของนักจิตวิทยาการปรึกษาขณะกำลังให้บริการ
- ข. ตำแหน่งการวางแขน 4 ลักษณะคือ
 - ข. 1 แขนทั้ง 2 ข้างพาดอยู่บนเท้าแขนเก้าอี้
 - ข. 2 กอดอก
 - ข. 3 แขนทั้ง 2 ข้างพาดอยู่บนตัก
 - ข. 4 แขนข้างหนึ่งพาดอยู่บนตัก อีกข้างหนึ่งพาดมาจับที่ต้นแขน
- ค. ตำแหน่งการวางขา 6 ลักษณะคือ
 - ค. 1 เท้าทั้ง 2 ข้างวางอยู่บนพื้น โดยแยกห่างจากกันเล็กน้อย
 - ค. 2 นั่งไขว่ห้าง
 - ค. 3 นั่งไขว่เท้า
 - ค. 4 งอเข่าและวางเท้าบนพนักเก้าอี้
 - ค. 5 วางเท้าบนขาเก้าอี้ข้างหนึ่ง อีกข้างหนึ่งวางบนพื้น
 - ค. 6 นั่งไขว่ห้างโดยขอเท้าข้างหนึ่งพาดอยู่บนหัวเข่าของอีกข้างหนึ่ง

3.2 กลุ่มควบคุม จะได้ดูเทปบันทึกภาพ 48 ชุดย่อยที่แสดงให้เห็นเฉพาะศีรษะและคอของนักจิตวิทยาการปรึกษา

ผู้รับการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม จะได้ยินการสื่อสารด้วยคำพูดเหมือนกัน แต่ต่างกันที่กลุ่มทดลองจะได้เห็นอวัจนพฤติกรรมทางด้านการเคลื่อนไหว หรือไม่เคลื่อนไหว แขน หรือขา และตำแหน่งของการวางแขนและขาของนักจิตวิทยาการปรึกษาควไปได้ด้วย ส่วนกลุ่มควบคุมไม่เห็นอวัจนพฤติกรรมดังกล่าว วิธีการเสนอเทปบันทึกภาพในแต่ละชุดย่อย จัดเรียงลำดับตามการสุ่มอย่างง่าย

4. ประเมินผลการทดลอง โดยหลังจากเสนอแบบบันทึกภาพแต่ละชุดย่อย ซึ่งใช้เวลา 30 วินาที ผู้รับการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม จะให้หน้าหนักคะแนนแก่นักจิตวิทยาการปรึกษาที่เห็นโดยใช้มาตราประเมิน 5 ระดับเกี่ยวกับความเข้าใจสาระและความรู้สึกและการยอมรับนับถือของคาร์คัทพ์จนครบทั้ง 48 ชุด รวมเวลาที่ใช้ทั้งสิ้นประมาณ 30 นาที

5. ปิดการทดลอง ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้รับการทดลองที่เสียสละเวลามาร่วมการทดลอง และให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ของการให้หน้าหนักคะแนนความเข้าใจสาระและความรู้สึกและการยอมรับนับถือ จากผู้รับการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม

2. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการให้หน้าหนักคะแนนความเข้าใจสาระและความรู้สึกและการยอมรับนับถือจากผู้รับการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม

3. ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 4 ตัวแปร ด้วยวิธีวัดซ้ำ 3 ตัวแปร (Four-Way Analysis of Variance-Repeated measures on three factors) โดยมี design เป็นแบบ $2 \times 2 \times 4 \times 6$ เพื่อตรวจสอบสมมติฐานเกี่ยวกับ

ก. ความแตกต่างของการใช้วัจนพฤติกรรรมของนักจิตวิทยาการปรึกษากับการใช้วัจนพฤติกรรรมอย่างเฉยๆในขณะให้บริการ ตอระดับการรับรู้ของผู้รับบริการเกี่ยวกับความเข้าใจสาระและความรู้สึกและการยอมรับนับถือ

ข. ความแตกต่างของการเคลื่อนไหวหรือไม่เคลื่อนไหวแขนหรือขาของนักจิตวิทยาการปรึกษาขณะให้บริการ ตอระดับการรับรู้ความเข้าใจสาระและความรู้สึกและการยอมรับนับถือ

ค. ผลของตำแหน่งการวางแขนลักษณะต่าง ๆ ของนักจิตวิทยาการปรึกษาที่มีตอระดับการรับรู้ความเข้าใจสาระและความรู้สึกและการยอมรับนับถือ

ง. ผลของตำแหน่งการวางขาลักษณะต่าง ๆ ของนักจิตวิทยาการปรึกษาที่มีตอระดับการรับรู้ความเข้าใจสาระและความรู้สึกและการยอมรับนับถือ

จ. ผลของปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างอวัยวะต่าง ๆ
เช่น ตำแหน่งแขนที่สัมพันธ์กับตำแหน่งขาและสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวหรือไม่เคลื่อนไหว
อวัยวะดังกล่าว